

Bemerkingen op het ontwerp plan-MER
'aanleg AX tussen de N31 te Brugge en de N49
te Westkapelle'

o.ref.: : IN.A.2006.156
datum : 23 oktober 2006
Auteur: Griet Ameeuw
Vragen naar : 02/558.18.27 griet.ameeuw@inbo.be
Geadresseerde : Afdeling Algemeen Milieu- en Natuurbeleid, Cel MER
t.a.v. Dhr. G. Pillu
Aantal bladzijden : 5

Geachte,

Naar aanleiding van de finalisering van de ontwerp-Mer van de 'aanleg AX tussen de N31 te Brugge en de N49' te Westkapelle, hebben wij vanuit INBO enkele opmerkingen geformuleerd, die wij hierbij aan U willen overmaken.

Verdere details of vragen kunnen besproken worden met mw. G. Ameeuw.

Met vriendelijke groeten,

prof. Eckhart Kuijken
Administrateur-generaal INBO

Bemerkingen op het plan-MER 'aanleg AX tussen de N31 te Brugge en de N49' te Westkapelle

Specifiek:

- P 21 en p55-56 Bijkomende aansluiting van N 376 op ovonde staat niet aangeduid op kaart 1.2.1. (de mogelijke zone bevat historisch permanent grasland (zie bwk, hpr + da, normalitair vergunningsplicht bij wijziging) en grenst aan vrl-gebied) Bij de exacte lokatie van deze aansluiting dient ook zoveel mogelijk rekening gehouden te worden met de natuurwaarden en open ruimte in deze zone. Gezien de aansluiting echter niet het gewenst resultaat heeft op vlak van verkeersveiligheid, is ze ook niet wenselijk vanuit natuurbehoudsstandpunt of moet ze op z'n minst gecompenseerd worden.
- P36 deelgebied 2: tekstuele opm: ook het zuidelijke open en gaaf polderlandschap onder en ten oosten van Dudzele is beschermd als vogelrichtlijngebied.
- P 37 ook deelgebied 3 grenst of loopt doorheen vrl-gebied.
- P 51 kaartje geamendeerd basisvoorstel ontwerpstreefbeeld ontbreekt op 3.3.1 met alle beschreven details. (enkel basisvoorstel en alternatief awz staan op kaart)
- Bij de uitwerking van de brug over Leopold- en schipdonkkanaal en de kruising met de N300 worden diverse natuurwaarden 'aangesneden' of 'overbrugd' Het gebied tussen de kanalen en de N300 is groengebied (buffergebied) met waardevolle historisch permanente graslanden, poelen en rietvegetaties. (hpr's en gebied van belang voor weidevogels) het wijzigen van hpr's is normalitair verboden in groengebied. Ook hier dient dus een compensatie voor te gebeuren. Dit gebied maakt deel uit van de gnbs als natuurverwevingsgebied. Dit gebied wordt tevens geselecteerd als reservegebied (palingpotweiden) voor eventuele compensaties bij aansnijding vrlgebied ter hoogte van westkapelle (ax-n49). Dit moet afgestemd worden op elkaar. (zie ook bijlage 21p) ht heeft geen zin te compenseren onder een brug van de ax.
- P 59 In 2004 werd een PB opgemaakt voor de 3 wegtracés ter hoogte van westkapelle/vrlgebied. Waarom wordt in de plan-mer dan al geen keuze gemaakt ifv de PB?

- P149 bij aanleg geluidsbermen/gronddammen dient rekening gehouden te worden met eventuele inname polderecotopen zoals poldergraslanden en compensaties daarvan.
- In de inleiding p 125 lees ik dat aspect geluidshinder voor avifauna ook moet onderzocht worden; ik vind echter geen concrete conclusies terug in de synthese ten opzichte van avifauna.(Dudzeelse polder en andere delen van het poldercomplex)

- P 193 en p 203 bij het aspect bodem en grondverzet dient opgemerkt te worden dat bij tijdelijke grondoverschotten – vervuild of niet vervuild - geen waardevolle biotopen opgehoogd mogen worden. (ongeacht er reeds een antropogene verstoring was) en er maximale vrijwaring moet zijn van het open landschap en het natuurlijke milieu.
- Bij werken aan de oppervlaktewater huishouding dient erop toegezien te worden dat de waterhuishouding in de Dudzeelse polder voldoet aan de instandhoudingdoelstellingen van het vrlgebied en hrlgebied. Het gaat ondermeer om zilte graslanden, er dient op toegezien te worden dat er geen verzoeting van het gebied optreedt.
- P 235 bij eventuele werken aan waterlopen zou niet alleen het vermijden van schade aan waterlopen, maar een opwaardering van de ecologische waarde een meerwaarde betekenen (zoals opwaardering structuurkenmerken, natuurlijke oevervegetatie, waterkwaliteit, faunapassage ...) regenwater dat afstroomt van de AX is verontreinigd water en dient apart opgevangen te worden.
- P 245 in het gebiedsgericht beleid wordt de basis gelegd voor het VEN en het IVON (Integraal verwevend en ondersteunend netwerk)
- In de ruimtelijke visie voor de regio Kust-Polders-Westhoek worden tevens de gewenste ven en verwevingsgebieden in schetsen aangeduid. Deze kaarten kwamen tot stand na ambtelijk consensus en actorenoverleg en er werd acte van genomen door de VR. Het plan van de AX doorsnijdt ook op andere plaatsen deze gebieden zoals bijvoorbeeld de palingpotweiden. Naast de Dudzeelse polder zijn ook de polders van Lissewege met Ter Doest van belang en de polders rond Damme en Westkapelle, de Palingpotweiden tot de Vuurtorenweiden (zie kaart 11 en 12 van de Gewenste Ruimtelijke structuur van KPW)
- Ook de zogenaamde 'bocht van ter doet' (weliswaar geen voorwerp van dit planmer) kan een invloed of aansnijding van een VENgebied betekenen.
- P 247 vl of erkende natuureservaten zijn niet aangeduid op kaart (ii31 en ii32 kloppen niet)
- Ter hoogte van de palingpotweiden bevindt zich tevens een perceel natuureservaat in eigendom van het gewest. (behorende tot het complex kleiputten van heist) en in de invloedssfeer van de AX.
- P 247 Vleermuizen zijn ook beschermd door de habitatrlijn. (bijlage II meervleermuis en bijlage IV)
- P249: naast de studie van Spanoghe naar de IHD is er tevens een meer recentere studie gebeurd met meer aandacht voor de kwantitatieve doelstellingen door: Courtens, W.& E. Kuijken, 2004. Een studie naar de instandhoudingdoelstellingen voor het Vogelrichtlijng gebied "3.2 Poldercomplex". Adviesnota IN.A.2004.64. Instituut voor Natuurbehoud, Brussel opdrachtgever AWZ.
- De ecologische gebiedsvisie Leopoldkanaal (conceptrapport) (met inbegrip van de Palingpotweiden) is van de hand van Andy Van kerkhove (bij deze auteur ook te verkrijgen) in opdracht van AWZ
- 7.3.1 de ontstaansgeschiedenis van de polders en de nabijheid van de zee zorgen voor een zoutgehalte en zilte kwel wat zich uit in zilte ecotopen zoals zilte poldergraslanden, brakke open waters en rietlanden. De graslanden langs beide zijden van het boudewijnkanaal behoren tot de best ontwikkelde binnendijkse zilte vegetaties van de kustpolders.

- P 250 deelgebied 1: bij waardevolle met zeer waardevolle elementen dienen zilte graslanden of relicten ervan vermeld te worden (ter doest).
- P 250 ecologische waarde: Bij een exacte interpretatie van de bwk dient hier voor deelgebied 1 en 2 toch iets nadrukkelijker vermeld te worden dat de grootste natuurwaarde hier bij de graslanden liggen: ('diverse graslanden' is hier een te summiere beschrijving. Dus beter (wat betreft de graslanden) Een hoge densiteit goed ontwikkelde poldergraslanden met microreliëf en sloten met waardevolle vegetaties. Het aandeel zilte graslanden en zilte elementen zijn er hoog. Het gaat om een relatief aaneengesloten graslandcomplex; Verder is er een brakke plas aanwezig met open water en rietkragen, etc....
- P 251 IHD van Courtens 2004 met kwantitatieve doelstellingen.
- P 254 De soorten die in de oostkustpolders komen foerageren en overwinteren zijn diverser dan de opgelijste soorten.(ondermeer ook 95% van de Spitbergen-populatie kleine rietgans komt hier overwinteren, echter minder in de achterhaven van Zeebrugge). Beter 'oostkustpolders' vervangen door achterhavengebied of studiegebied.
- Bij meervleermuis: jaagt boven brede waterlopen of grote waterplassen (zoals ze in de polders voorkomen) (onderstreept bijvoegen, want meervleermuis jaagt op de kanalen maar zou ook op de poldersloten jagen zoals ze voorkomen in het achterhavengebied, van ongeveer 3 meter breed)
- Graslanden nabij Lissewege en Ter Doest zijn brak door hun lage ligging en hun historiek. Door het Boudewijnkanaal dat brak water bevat zal er allicht een hogere kweldruk van brak water zijn. Deze zilte graslanden danken dus vermoedelijk hun ontstaan aan beide factoren (kweldruk door 1) lage ligging in nabijheid van de zee, 2) versterkt door het boudewijnkanaal). Het is dus hoogstwaarschijnlijk niet enkel door insijpeling van brak water uit het Boudewijnkanaal dat deze graslanden een zilt karakter hebben.
- P257 bermen boudewijnkanaal bevatten ook orchideeënpopulaties (*Dactylorhiza* spp.) vermoedelijk vooral in het noordelijk deel echter.
- P258 onderaan referentie 'Van Kerckvoorde A. & Decler K. 2004. Verkennende ecologische gebiedsvisie van het Leopoldkanaal en omgeving (conceptrapport). Verslag van het Instituut voor Natuurbehoud, IN.O.2004.13
- P 259 de verstoring van de waterkwaliteit gaat hier in dit gebied eerder om nutriëntenbalans en pesticidengebruik en eventueel nog andere vervuilende invloeden zoals havenexploitatie. Het zilte karakter van laag gelegen poldergebieden is eerder een natuurlijk fenomeen en mag niet verward worden met 'verzilting' door bijvoorbeeld overmatig oppompen van zoet grondwater voor ondermeer droog, waardoor het onderliggende ziltwater aan de oppervlakte komt.
- Criteria voor significantie is ook: hoe zal de verhouding zijn van de resterende snippers: 10/90 heeft bijvoorbeeld een andere impact dan 50/50-verhouding.
- Mitigerende maatregelen voor versnippering zijn fauna-passages vb voor padden, kikkers, waterspitsmuis ... Dit moet nader onderzocht worden.
- Geluidsverstoring niet enkel voor weidevogels of ganzen, kan meer bepaald ook interfereren met het territoriumgedrag van zangvogels.
- P 261: bovenaan: bij de inrichting van de AX wordt vermeden dat bijkomende migratie knelpunten ontstaan. Opmerking: het zou tevens interessant zijn, terwijl er toch werken gedaan worden de bestaande migratieknelpunten indien

mogelijk op te lossen, als mitigerende of eventueel compenserende maatregel.

- P266 mitigerende maatregelen mbt ecotoopwijziging: hier is vooral de nadruk gelegd op ecologische infrastructuur zoals bermen, grachten, restruimtes. Wat betreft verlies aan ecotopen (met name graslanden en zilte graslanden, ondermeer voor avifauna) dient hier vooral een compensatie te gebeuren in gebieden die wel geschikt blijven voor deze soorten, en die nog opgewaardeerd kunnen worden (vb door omzetting van (laaggelegen) akkers naar kamgrasgrasland of zilt grasland). Zie ook opmerking vorig advies (*bij een aansnijding van het vogelrichtlijngebied dienen mitigerende maatregelen genomen te worden. Bij een ecotoop inname van waardevolle poldergraslanden (met microreliëf en slotenpatroon met rietkragen) dienen dan ook compenserende maatregelen te worden in de grasland- en moerassfeer en niet enkel - zoals het document vermeld - in wegbermen, langgrachten en dergelijke meer. Dit zijn eerder elementen van ecologische infrastructuur die niet kunnen gerekend worden tot echte compensaties.*)
- Milderende maatregel ten opzichte van licht verstoring tov weidevogels en overwinterende watervogels door aanplant van bosjes en bomenrijen: moet weloverwogen worden, gezien het gebied normaal gezien een open polderlandschap is, zonder al te veel opgaande begroeiing (vandaar te typische weidevogels en pleisterende watervogels). Aanleg van bosjes en bomenrijen kunnen ecotopen gaan vormen voor hogere concentraties 'gebiedsvreemde' predatoren op deze weidevogels. Dit mag dus niet te dicht bij waardevolle graslandcomplexen. Deze problematiek reikt dus verder dan de zogenaamde 'ecologische val' in wegbermen (verhoogde risico op aanrijding)
- Bijlage 1 p 21 Hoe werd het aandeel te compenseren poldergrasland (25ha) berekend? Daarvan is niet meteen in de mer iets terug te vinden.
- Het is aangewezen vooral te compenseren binnen het poldercomplex zelf, hier springen dan gezien de nabijheid vooral de poldergraslanden rond Damme uit (dit gebied is wel ruimer dan de titel 'stadswallen van Damme' op p 21 doet vermoeden) Voorts is het belangrijk bij compensaties zoveel mogelijk aan 'inbreiding' te doen om zo goed aaneengesloten hoog waardevolle graslandcomplexen te creëren. Dus vooral die hx en akkerpercelen te kiezen (in de mate van het mogelijke) die tussenin bestaande waardevolle graslanden liggen. Merk op dat de compensatie dient te gebeuren voor de aanleg van de ax.